

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 169-490, 359-490
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. december 13.

bb 1. „karácsonyi ajándék”, a művészetbarátoknak: szőnyi István emlékkiállítása a nemzeti galériában

1 tf/lk vm fm

1963. december 13.

a magyar nemzeti galéria idei bemutatóinak sorát szőnyi István emlékkiállítása zárja. dr. Pataky Dénes muzeológus a napokban megkezdte az új kiállítás előkészítését, amelyet - a művészetbarátoknak szánt „karácsonyi ajándékként”, - a tervek szerint december 21-én nyitnak meg a galéria földszinti termeiben.

- a bemutató anyagában a mester legszebb, legértékesebb alkotásai szerepelnek. mintegy 90 festmény és 100 grafika nyújt átfogó képet a huszadik századi magyar piktura kimagasló alakjának életművéről.

a tárlat teljes anyagát az idén bemutatták a berlini nemzeti galériában is./mti/

- . -

bb 3. mesterséges napfény a debreceni oroszok számára

vid j vm ká

1963. december 13.

a debreceni állatkertben az oroszok téli szállását úgy alakították át, hogy az állatok kellemes környezetben vészeljék át a havas, hideg hónapokat. a téli szálláshelyen cserépkályha ontja a meleget, a napfényt pedig mesterséges uton, infrásugárzó lámpával pótolják. a 20 fok körüli meleget különösen az oroszok kedvelik. a négy kis debreceni oroszokból egyébként friss levegőt is kap: pokrócba burkolva viszik ki őket a szabadba./mti/

- . -

l

bb 2. ifjúsági hangversenyek a zeneakadémián

i ol/lk/m/fm

1963. december 13.

az országos filharmónia az év hátralevő részében több érdekes ifjúsági hangversenyt rendez a zeneakadémián. az ipari tanulók és ifjúságok december 15-én „nagy mesterek tánczenéje”, címmel többek között fallá, rossini, villa-Lobos műveiből kap-
zolitót.

az egyetemi és főiskolai hangversenybérlet-tulajdonosok 16-án a budapesti filharmóniai társaság zenekarának koncertjén emil gilelsz játékát hallhatják, aki chopin: e-moll zongoraversenyét adja elő. a 19-i hangversenyen pedig a neves román karmester, mircea cristescu vezényli a magyar állami hangversenyzenekart, amelynek műsorán corelli, mozart, vancea és ravel egy-egy műve szerepel.

a budapesti általános iskolák felsőosztályos tanulói számára az élő zenetörténet című hangversenysorozat keretében december 21-én beethoven- és schubert-művekből rendeznek koncertet. /mti/

bb 4. december 20-án érkezik budapestre az óriásfenyő - hat-ezer uttörő karácsonya a parlamentben

i di/hmé/m/zs

1963. december 13.

javában zajlanak a budapesti uttörők hagyományos karácsonyi karneváljának előkészületei. kiválasztották már az óriásfenyőt, amely december 20-án hajnalban érkezik budapestre. a ritkaság, 17 méter magas fát a lillafüred környéki erdő nevelte. miskolctól budapestig vasuton, majd a nyugati pályaudvartól különleges „kapacitású”, gépkocsin szállítják a parlamentbe, ahol a kupolcsarnokban állítják fel. az óriásfenyőt 50 kiló szaloncukorral, egy kilométer hosszú pattogatott-kukorica-fűzérrel, sokszínű villanygyertyákkal, csillogó fémszálakkal díszítik majd fel. az 5. kerületi, szemere utcai iskola pajtásai már költözik a szaloncukrot, a 18., a 19. és a 21. kerületi uttörő házaiban pedig fűzik a pattogatott kukoricát.

a hagyományos fenyőfa-ünnepségen december 25-én délelőtt és délután, valamint 26-án délután és este összesen hatezer uttörő és ifjúsági vezető vesz részt. /mti/

-2-

le

bb 5. ezer mű alapján kétnyelvű bibliográfia

k ms/gk vm zs

1963. december 13.

a magyar tudományos akadémia könyvtára és a magyar unesco-bizottság kelet-nyugat albizottsága az unesco támogatásával magyar és angol nyelvű bibliográfiát jelentetett meg a magyar nyelvű talisták és afrika-kutatók legutóbbi 13 évi munkásságáról. a magyar szerzők ázsziáról és afrikáról című bibliográfiát az akadémiai könyvtár keleti osztályán csaknem ezer mű alapján állították össze. a tudományos eredmények mellett helyet kaptak benne a népszerűsítő munkák, valamint az ázsiai és afrikai irodalom műfordításai is. /mti/

bb 6. rekord „békás év”, hatvanötezer kiló kecskebékát exportálunk az idén

i cs/tr vm ká

1963. december 13.

ízre, aromára és tápláló anyag értékre a fiatal csirkehuson is tultesz a kecskebéka-comb, a nyugat-európai országok inyenceinek csemegéje. gábor józsef, a magyar vadkereskedelmi szövetkezeti vállalat igazgatója tájékoztatásul közölte, hogy az utóbbi évek átlagában 30-35 ezer kiló élő kecskebékát szállítottak a francia és a svájci piacokra. az idén rekord „békatermés”, -t adtak a halászati termelőszövetkezetek halastávi. december 10-ig kerekken 60 ezer kiló békát exportáltak s a következő napokban még legalább ötezer kilót visznek a franciaországi és svájci piacokra - karácsonyi csemegének! a „téli csemegé-béka-comb”, nagyrésze magyarországról kerül a nyugat-európai inyencek asztalára.

jelenleg hetenként háromszor indulnak „brekegő vagonok”, tőlünk nyugat-európába. a békacombot általában frissen sütvé, kirántva fogyasztják, vagy konzerválva tárolják a téli és koratavaszi hónapokra. érdekes, hogy hazánkban egyáltalán nincs fogyasztóközönsége a békacombnak. /mti/

-3-

le

bb.7. kanyarodáskor nem adott elsőbbséget, halálos balesetet okozott - két évi szabadságvesztésre ítélték

1 bc/tr n zs

1963. december 13.

radnóti mihály hajtó kétfogatu lovaskocsival tüzelőt fuvarozott a 16. kerületi szabadság útján. a farkashida utca torolatánál, kanyarodáskor nem adott elsőbbséget egy motorkerékpárnak, amellyel vele szemközt haladva, egyenes irányból érkezett. vigyázatlansága miatt a két jármű összeütközött. a motorkerékpáros olyan súlyosan megsérült, hogy másnap a kórházban meghalt.

a központi kerületi bíróság radnóti mihályt - figyelembe véve, hogy a motoros is hibás volt, mert a megengedettnél gyorsabban hajtott - két évi szabadságvesztésre ítélte./mti/

..

-4-

bb 8. új üzletek nyílnak, korszerűbb lesz a vendéglátás a kerületekben

1 hi/lk-lm zs

1963. december 13.

a városfejlesztés jövő évi feladatai között valamennyi kerületi tanács programjában szerepel az üzlethálózat bővítése, a meglévő boltok korszerűsítése.

a ferencváros jövő évi legnagyobb új létesítménye az üllői úti lakótelepen, a napfény utca 10 szám alatt megnyíló szuper-market lesz. a több mint száz alkalmazottal működő, korszerű kereskedelmi központban az élelmiszereken és fűszerféléseken kívül a legfontosabb háztartási cikkeket is megtalálhatják majd a vásárlók. a kerületben a nagyobb forgalmu közért üzleteinek bővítésére, önkiszolgálóvá alakítására mintegy másfél millió forintot költenek. átépítés után önkiválasztó rendszerrel működik majd a ráday utca 8. és 32. szám alatti üzlet, a ferenc körút 34. szám alatti zöldség-boltból pedig kávé-tea szaküzlet lesz.

a ferencvárosi vendéglátóhelyek fejlesztésére is nagy gondot fordítanak. a boráros tér 6 szám alatti csaba éttermet csaknem egymillió forint költséggel teljesen felújítják, konyháját korszerűsítik. az üllői út 45 szám alatti termelőszövetkezeti borkimérést színvonalas vendéglátó-egységgé fejlesztik. ezen kívül 18 szórakozóhelyet tataroznak, közöttük a híd borozót, a matróz-csárdát, az attila éttermet és a vasutas kisvendéglőt.

a 7. kerületi tanács a jövő esztendőben mintegy 230 millió forintból gazdálkodhat. az ideinél magasabb összegből a kereskedelmi hálózatban is nagyobb fejlesztést valósíthat meg. mindenképp a főútvonalakon igyekeznek létrehozni a nagyvárosi jellegű üzlethálózatot. többi között folytatják a majakovszkij utca kereskedelmi, bolt- és ipari szolgáltató hálózatának kialakítását, valamint a baross tér, a thököly ut, a rákóczi ut és a Lenin körút boltjainak korszerűsítését./mti/

..

bb 9. befejezés előtt az aquincumi nagy közfürdő romjainak restaurálása

1 ol/tné-lm fm

1963. december 13.

az idén befejezik az aquincumi nagy közfürdő romjainak restaurálását. mint ismeretes, a fürdő még a 2. század első felében épült, később több alkalommal átalakították. vizét a közeli római-fürdőből kapta, és központi fekvése miatt is aquincum egyik közkedvelt helye volt. a római kori fürdők sajátos berendezése az aquincumi maradványokon is jól tanulmányozható.

/folyt.köv./

8.40/a

- 5 -

1020 h.

me

bb 9. /befejezés előtt...1.folyt./-lm

a fürdő bejárata mellett balról a „pénztáros„ négyzetes
fülkéje állott, ahol belépőjegyként csont- és ólomerméket adtak
a fürdőzőknek. innen a vendégek a vetkőzőhelyiségbe, majd a hideg-,
langyos-, illetve melegvízű fürdőbe jutottak. a termeket a rómaiak
központi légfűtő-berendezéssel látták el, az „izzasztóhelyiséget„
külön kemence fűtötte.

a mostani munkák során az 50-60 centiméteres falmaradvá-
nyokat felmagasították, hogy a látogatók jobban érzékelhessék a
helyiségek szélességének és hosszúságának arányait is. a restau-
rálási munkát még ebben a hónapban befejezik és a konzervált
épületmaradványokat 1964 május 1-től, az aquincumi múzeum meg-
nyitásának időpontjától kezdve tekintheti meg a közönség./mti/

.-

bb 11. aranyvita az üzemi tanács ülésén

1 sl/lk-lm vg

1963. december 13.

az állami pénzverő üzemi tanácsa az ékszerek gyártásának
és kelendőségének kérdéseiről tárgyalt. az úgy napirendre tűzését
az tette időszerűvé, hogy hollandiából, belgiumból, franciaorszá-
ból az eddigi ezüstékszereken kívül aranyláncokat, rubin és smaragd
kövekkel ékesített gyűrűket, fűgöket is rendeltek, s ehhez a
gyár exporttervét jövőre 20 százalékkal növelni kell. az arany-
műveseknek, ötvösöknek már az idén is nehéz volt a feladatuk,
köves gyűrűkből, divat ékszerekből hónapokig nem tudták kielégí-
teni az igényeket, az elmaradást csupán a harmadik negyedév
végére pótolták.

a mérnökökből, ötvösökből, aranyművesekből álló üzemi
tanács véleménye szerint a műveletek megfelelő csoportosításával
nemcsak a termelés mennyiségét, hanem a munka művészi színvonalát
is lényegesen javítani lehet. a nagyobb rendelések miatt most
már érdemes külön brigádokat szervezni az alkatrészek forrasztásá-
ra, kézi hajlítására, vagy éppen az arany foglalatok kidolgozására.
az üzemi tanács támogatja ilyen brigádok alakítását és biznak
abban, hogy segítségükkel jövőre a hazai és a külföldi ékszer-
üzletek mindig pontosan megkapják az állami pénzverőtől az
ötvös munka remekait./mti/

.-

9.30/a

- 6 -

1035

sh.

me

bb 10. a fiatal pedagógusok helytállása a gyakorlatban - a ta-
nárképzés reformjának eddigi eredményeiről

1 vt/lk szb zs

1963. december 13.

a művelődésügyi minisztérium illetékesei a közelmúltban meg-
vizsgálták: hogyan állnak helyt a gyakorlatban azok az egy-két
évvél ezelőtt végzett fiatal középiskolai tanárok, akiket már a
felsőoktatási reform szellemében készítettek elő hivatásukra. a
jónéhány megyére és megyei jogú városra kiterjedő „közvélemény-
kutatás„ során a helyi művelődésügyi osztályok, az iskolaigazga-
tók, szakfelügyelők és idősebb pedagógusok mondtak őszinte véle-
ményt fiatal kollégáik felkészültségéről, oktató-nevelő munkájá-
ról.

a felmérés alapján általában pozitív kép alakult ki. békés-
ben, borsodban, csongrádban és több más megyében is egyöntetű
volt a megállapítás, hogy az ifjú pedagógusok nagyrészenek ideoló-
giai-politikai felkészültsége jobb, mint korábban végzett társaiké,
alaposak, széleskörűek marxista-leninista ismereteik, s ezt a
többletudásukat jól kamatoztatják a tanításban.

a közvéleménykutatás azt is bebizonyította, hogy az ötéves
képzésben részt vett fiatal középiskolai tanárok túlnyomó többsége
szakmai felkészültség tekintetében is magasabb szintről kezdheti
meg az oktató-nevelő munkát, mint az elődeik, a budapesti, a
debreceni, a miskolci és a szegedi kollégák egybehangó véleménye
volt, hogy az 1961-ben, 1962-ben végzett pedagógusok pszichológiai
és szakmódszertani felkészültsége rendkívül alapos, a pedagógia-
elmélet kérdéseiben tájékozottak.

a felmérés alkalmával meghallgatták a legérdekeltetteket, az if-
jú pedagógusok véleményét, a tanárképzés szknvonalának további
emelésére vonatkozó javaslatait. valamennyi megkérdezett rendki-
vül hasznosnak tartotta a reform alapján bevezetett háromhetes
„külső„ iskolai gyakorlatot, de beszámolt arról is: a pálya-
kezdés első éveiben sok nehézséget jelent az életkori sajátosságok
figyelembe vétele, a közösségi nevelés gyakorlati megvalósítása,
az osztályfőnöki munka és a felnőtt-oktatással kapcsolatos felada-
tok ellátása.

a vizsgálat tapasztalatai alapján a művelődésügyi minisztérium
további intézkedéseket tervez a tanárképzés javítására./mti/

.-

9.35/a

- 7 -

9.40 amé

me

bb 12. a tavalyinál több élelmiszer karácsonyra és újévre - több mint 400 vagon pulyka exportra

1 kf/kf szb vg

1963. december 13.

az élelmiszeripar a tanáccsal, a kereskedelemmel és a vendéglátóiparral egyetértésben felkészült a főváros ünnepi ellátására. karácsony hetében 250 vagon húst - a tavalyinál mintegy 45 vagonnal többet - ad az élelmiszeripar a fővárosnak. ennek 80 százaléka sertéshús. újév hetében ugyancsak megfelelő mennyiségű friss húsról, közte kocsonyának való húsról gondoskodnak. virsliből 6 vagonnyi - a múlt évinél két vagonnal több - kerül forgalomba. a múlt évéhez hasonló mennyiségű, mintegy 30 vagon, baromfi kerül az üzletekbe. egymillióval több, összesen 7 millió tojást kap karácsony hetében a lakosság, s 41 vagon hal kerülhet a karácsonyi asztalra. újév hetében újabb kétmillió tojást hoznak majd forgalomba.

tejből, tejtermékekből is megfelelő az ellátás. az ünnepeket megelőző napokban, december 22-én 23-án és 24-én az évközben szokásos 400 000 helyett naponta 500 000 - 600 000 liter tejet kap a főváros lakossága. ugyancsak 23-ig adja át a tejipar a megrendelt 600 000 poharas tejfölt. a sütéshez 24 vagon vajról gondoskodott az ipar, s ez a múlt évinél 4-5 vagonnal több.

a kenyérellátásnál a tavalyi mennyiséget vették figyelembe. december 23-án például 100 vagon, 24-én délig pedig újabb 35 vagon friss kenyeret kapnak az üzletek. péksüteményből is lesz elegendő. a vendéglátó iparnak 26-án is szállítanak friss süteményt.

a hagyományos karácsonyi exportcikket, a pulykát 2-3 hete folyamatosan szállítja az élelmiszeripar, s december 15-ig teljesíti a külföldi megrendelések zömét. az idén az ndk-ban, csehszlovákiában, svájcban, olaszországban, nyugat-németországban, s először franciaországban, több mint 400 vagonnyi magyar pulyka kerülhet az ünnepi asztalra. /mti/

bb 13. tejüveg - nipléxből

vid te szb ki

1963. december 13.

a balatonfüzfői nitrokémia ipartelepeken opátos fényű üveget készítettek az itt előállított törhetetlen anyagból, a nipléxből. a hagyományos anyagból készített tejüveghez hasonló, ütésálló műanyag a fénynek csak 60-70 százalékát enged át, a többit elnyeli. ezért alkalmas világítástechnikai célokra, elsősorban ott, ahol a burák, fénytetek elrepedése súlyosabb hibát okozhat. /mti/

9.45/a

9.55/a

- 8 -

me

bb 14. öt év alatt megkétszereződött a mezőgazdaság energia-fogyasztása - 700 termelőszövetkezeti majort villamosítottak az idén - villanyszereit, részlegeket szerveznek a gépjavító állomásokon

1 ie szb ká

1963. december 13.

mind jelentősebb energiafogyasztóvá lép elő a mezőgazdaság. elektromos energia-fogyasztása öt év alatt kétszeresére nőtt, s az idén meghaladja a 200 millió kilowattórát.

ez a nagyarányú növekedés azonban egyelőre még nem annyira az elektrifikált mezőgazdasági munkafolyamatok terjedésének, mint inkább újabb és újabb mezőgazdasági üzemek, illetve üzemegységek villamosításának a következménye. az utóbbi években számos mezőgazdasági üzem jött létre a már villannyal ellátott településeken kívül, s ezeket is be kellett kapcsolni a villanyhálózatba. a gépállomásokon ez már korábban megtörtént, s az idén lényegében befejeződik az állami gazdaságok üzemegységeinek villamosítása is, a jövő évre már csak néhány kisebb, távolieső majort marad hátra. bonyolultabb feladat azonban a termelőszövetkezetek áramellátása.

öt év alatt, 1959 eleje óta több mint 2600 termelőszövetkezeti központot és majort kapcsoltak be a villanyhálózatba, s így a villamosított szövetkezeti telepek száma meghaladja a négyezret. a fejlődés az idén volt az eddigi legnagyobb arányú: a tervben előirányzott 651 helyett több mint 700 szövetkezeti majort juttatott, illetve jut el a villany. az ehhez szükséges, csaknem 1000 kilométernyi távvezeték kiépítésére az állam több mint 160 millió forintot költött, s a belső szerelések több mint 80 millió forintos költségének jelentős részére hosszulejáratu hitelt nyújtott a szövetkezeteknek. a mezőgazdaság villamosításának gyors üteme ellenére is még körülbelül 3000 szövetkezeti majort nincs bekapcsolva a villanyhálózatba. a következő évek 600-700-as előirányzatával számolva, s figyelembe véve, hogy a jelenlegi kisebb majortok egy része közben is meg szűnik, előreláthatóan néhány éven belül befejeződik a termelőszövetkezeti üzemek teljes villamosítása.

a távvezetékek építésével egyidőben a villamosenergia-ipar felkészült a mezőgazdaság áramfogyasztásának jelentős növekedésére. ez a növekedés azonban nem történt meg a várt és kívánt mértékben. a termelőszövetkezetek jelenleg mintegy 20 000 elektromos meghajtású géppel rendelkeznek, s bár ennél sokkal többhöz áll rendelkezésükre energia, ezek egy részét sem használják ki megfelelően. a magyarázat az, hogy a szövetkezetek, érthető módon, nem ismerik még eléggé a villamosenergia alkalmazásának lehetőségeit, az elektromos berendezések üzemeltetésének és főleg karbantartásának módszereit, s eddig nem volt semmiféle szerv, amelyik intézményesen segítene nekik ebben.

/folyt.köv./

9.55/a

- 9 -

1010

h

me

bb 14. /öt év alatt... 1. folyt./- szb

a földművelésügyi minisztériumban ezért most döntés született, hogy megyénként egy-egy gépjavító állomáson mezőgazdasági villanyszerelő-karbantartó részleget kell létrehozni.

az új részlegek egyik feladata az energiagazdálkodási szaktanácsadás: tájékoztatják a szövetkezeteket, hogyan tudnák a nagy költséggel biztosított energiavételi lehetőségeket mind a népgazdaság, mind a maguk számára az eddiginél előnyösebben hasznosítani. további feladatuk, hogy - évi szerződések alapján - rendszeresen karbantartsák, javítsák, szükség esetén felújítsák a szövetkezetek villamoselosztó hálózatát és elektromos berendezéseit, a gépállomási részlegek hatáskörébe tartoznak majd a biztonságvédelmi ellenőrzéssel kapcsolatos teendők is.

a mezőgazdaság gyorsított villamosítása a társadalmi szervezetek is ad feladatokat, az elektrotechnikai egyesület például minden megyében energiagazdálkodási tanfolyamot rendez a termelőszövetkezeti vezetők részére. /mti/

bb 16. rendezik dr. veress endre történész szellemi hagyatékát
vid fm/tné szb fm 1963. december 13.

tíz évvel ezelőtt hunyt el pécsen dr. veress endre történésszerkesztő, aki európa nagy levéltáraiban, könyvtáraiban kutatva, rendkívül gazdag okmánygyűjteményt halmozott fel. ezek közül sokat publikált, de még így is nagymennyiségű iratanyag maradt feldolgozatlanul. ebből a magyar tudományos akadémiának korábban már átadtak 70 000 jegyzetlapot. a család birtokában még sok értékes dokumentum van, köztük az 1848-as szabadságharcra kapcsolatos 800 értékes levél, emigráns naptár, bujdosó dalok gyűjteménye.

dr. veress endre szellemi hagyatékának rendezésén, - a magyar tudományos akadémia megbízásából - az elhunyt történész fia, dr. veress endre tanár és felesége dolgozik. az értékes iratanyagot a tudományos akadémia és az országos levéltár veszi majd át.

a pécsai városi tanács dr. veress endre domborművével jelöli meg a házat, ahol az értékes munkásságot kifejtő történész életének utolsó éveit töltötte. a domborművet, palkovits lajos pécsi szobrászművész alkotását, 1964. tavaszán helyezik el a ház falán. /mti/

10.00/a

- 10 -

10.15
h.

MO

bb 15. téli repülőterek épülnek az alföldön

vid j-lm ká

1963. december 13.

szolnok megyében megindultak a műtrágyaszóró-gépek, megkezdtek az őszi fejtárazást, ennél a fontos munkánál az idén a repülőgépeket is igénybe veszik. négy repülőgép dolgozik majd, és a termelőszövetkezetek mintegy 25 000 holdján hintik szét a termésközlő műtrágyát. a termelőszövetkezeti földeken 10 repülőteret jelöltek ki, s karcagon, kisujszálláson, mezőturon, turkevén, tiszaföldváron, mezőhákon megkezdtek a téli fel- és leszállóhelyek építését. a repülőtereket megtisztítják a fáktól, bokroktól, elegyengetik a talajt, előkészítik a homokot, amit jegesedés esetén használnak. /mti/

--

bb 17. félezer év után sem vesztette fényét az aranytinta - a mohácsi vész előtti iratokat rendezik a debreceni levéltárban

vid fm/tné-lm fm

1963. december 13.

a debreceni levéltárban a mohácsi vész előtti iratokat rendezik. ennek során 77 eredeti oklevél és több mint 300, ebből a korból származó átírt irat került elő. az értékes levéltári okmányok hajdu-bihar megye és debrecen történetére vonatkozó újabb adatokat is tartalmaznak. számos oklevelet borjubörre írtak lúdtollal, gyakran használtak aranytintát, amely félezer év után sem vesztette fényét, nem színtelenedett el a bodzainta sem, amelyet szintén oklevelek írására használtak. /mti/

--

bb 19. a túlábás, óraszerkezetes csongrádi konyhaszekrények sikere külföldön

vid te-lm ki

1963. december 13.

a csongrádi tiza butoripari vállalat nagy sikert aratott az antwerpeni ipari vásáron modern vonalú konyhaberendezéseivel. negyvenféle konyhabutort, főként szekrényt mutattak be a vásáron.

a műanyaggal borított szekrények „túlábakon”, illetve nikkelezett fémlábakon állnak, így környékük könnyen takarítható. homlokzatukba óraszerkezetet szereltek, amely mutatja az időt és az előre beállított időpontban ki- vagy bekapcsolja a villamos konyhai készülékeket. egyes szekrényekbe műanyaggal burkolt, szárazjeges hűtőrészeket is építettek.

az új típusú butorok sikerét mutatja, hogy máris megérkezett a megrendelés 16 000 modern konyhaszekrény szállítására. /mti/

--

10.09/.a

- 11 -

10.15
h.

MO

bb 18. Lámpafény a penészgombák ellen

i tz/tm-lm vg

1963. december 13.

farkas péterné, a beloianniszi híradástechnikai gyár klimalaboratóriumának vegyész-mérnöke a híradástechnikai tudományos egyesületben új, egyszerűségében meghökkentő módszert ismertetett, amelyet munkatársaival a különböző iparcikkek penészedésének megakadályozására dolgozott ki.

amint elmondotta, világszerte még mindig csak keresik ennek a feladatnak az „igazi” megoldását. körülbelül egy éve a laboratóriumban új fajta védekezés lehetőségét kezdték vizsgálni. feltételezésük az volt, hogy mivel napfényes, világos helyen ritkán fordul elő penészedés, a közönséges fénynek lehet valami olyan hatása, ami meggátolja a penészgombák növekedését és fejlődését. egy éven át kísérleteztek úgy, hogy penészgombákkal fertőzött anyagokat olyan különleges kamrába helyeztek, amelyben a gombák számára a legkedvezőbb életfeltételeket teremtették meg. a kamra egyik, sötétben tartott részében a gombák tökéletes pusztítást végeztek, a másik, közönséges villanylámpával megvilágított részében azonban sem növekedni, sem szaporodni nem tudtak. később az is bebizonyosodott, hogy a penészgombák még azt sem tudják elviselni, ha naponta csak néhány órán át éri őket a lámpafény. a laboratóriumban jól bevált eljárást ellenőrizni fogják külföldi, trópusi viszonyok között működő telepükön is, mert a penészedés főleg ilyen vidékeken fenyegeti elsősorban a híradástechnikai, az elektromos, sőt az optikai berendezéseket is.

egyes részletkérdésekben ugyan további kutatásokra van még szükség, de úgy látszik, az elgondolás helyes, és a módszer alkalmazható lesz minden zárt, szekrény-szerű berendezésben, amelynek belső világítása egy-egy égővel megoldható. a fény-szükséglet pontos meghatározása még hátra van, de valószínű, hogy például egy televíziós készülékhez hasonló méretű berendezésben egyetlen, naponta hat órán át világító 10 wattos lámpa is meg tudja akadályozni a penészedést. /mti/

..-

10.15/a

- 12 -

10.22 cme

M

bb 20. a csehszlovákiai rokonintézményektől értékes anyagok kerülnek a diósgyőri kohászati múzeumba

vid te szb ki

1963. december 13.

a diósgyőri központi kohászati múzeum, a kohászati történelmi bizottság, a kassai technikai múzeum és a selmebányai bányászati múzeum között az utóbbi években hasznos együttműködés fejlődött ki. az intézmények képviselői állandó levelező kapcsolatot tartanak fenn, időnként felkeresik egymást, s ipartörténelmi dokumentumokat is cserélnek. nemrégiben kiszely gyula, a kohászati történelmi bizottság titkára tett látogatást a csehszlovákiai rokonintézményeknél, s ennek eredményeként a kassa közelében még működő, de nemsokára megszűnő mecenzéfi, vizikerék meghajtású hámorokban gyártott szerárúkból - ásó, kapa, lapát, balta, stb. - mintegy 200 darabból álló sorozatot kap hamarosan a diósgyőri múzeum. selmebányáról az ugynevezett bányagrófokról készült portrék reprodukcióját hozta magával. fényképfelvételeket kapott továbbá az árva megyei podbieli községben 1809-ben létesített vasgyár terveiről, illetve romjairól is. /mti/

..-

bb 21. új háztartási és lakberendezési tárgyak készítését kezdi meg a zalai kisipari szövetkezetek

vid te szb ki

1963. december 13.

a zalai kisipari szövetkezetek több új fajta háztartási és lakberendezési tárgy gyártását kezdik meg januárban. az új készítményeket már a tavasz előtt vásárolhatja a közönség. nagy sikerrel tart számot az összehajtható, szabályozható könyvespolc, a kétszemélyes, becsukható, álló butordarabként is használható rekamié és a dróthálóból készült előszoba falifogas. /mti/

..-

bb 22. óriásvarsák a kerítőhálók helyett

vid j szb ká

1963. december 13.

a balatoni halászok, akik 1000 méteres, nagy kerítőhálóikkal valósággal felszántják a tófenék iszapját, és ezzel sok kárt okoznak a halak táplálékául szolgáló apró élőlényekben, kísérleteket kezdtek a varsás halászattal. e célra különleges óriásvarsákat raktak le a tófenékre. a 100 méter hosszú terelőhálók valósággal belevezetik a halakat ezekben a csapdaszerűen kiképzett, 5 méter hosszú varsákba.

a varsákat a napokban véglegesen felszedték a tófenékről. minden egyes kiszedésnél átlagban 6 kiló halat találtak bennük. az eredmények fokozhatók lennének, ha sikerülne olyan helyeket találni, ahol a halak nyugalma nem zavarja a mozgalmassági élet. a balaton apró élőlényeinek, a haltáplálékoknak a védelme azt követeli, hogy a halászok a sok pusztítást okozó óriás-hálókat fokozatosan felcseréljék a varsás halászattal. becslések szerint hozzávetőleg 500 varsát kell majd a tóban elhelyezni, hogy a mostani fogási átlagot biztosíthassák. /mti/

..-

10.25/a

- 13 -

10.13 cme

M

bb 23. új magyar gép a szőlők fedéséhez

vid j-lm ká

1963. december 13.

a tarcali szőlészeti kutató intézet világhírű szarvas-szőlőjében az őszi hónapokban érdekes üzemi kísérletek kezdődtek az egyik legnehezebb talajmunka, a tőkék fedésének gépesítésére. erre a célra új magyar berendezést, a 350 köbcmentis fűrge motorral működő m.cs. jelzésű csörlőt és a hozzá tartozó munkagépeket próbálták ki. a gép kezelése igen egyszerű. a két szőlősor között a csörlő segítségével drótkötéltel vontatják a kormányozható taligaekét, amely mély árkokat ásva befedi a szőlőtökéket. az új gép nagy előnye, hogy azzal a 20 százalékos feletti lejtős területeken is elvégezhető a szőlőműveléshez szükséges talajmunkák. az egyik szőlősorról a másikra pillanatok alatt állítható berendezéssel a domboldatokra húzódó táblákon eddig 40 holdon fedték be a tökéket, és készítettek a tavaszi csapadékok felfogására a lejtőkre merőleges árkokat. az új gép egy hold szőlőt 20,6 óra alatt fed be, kézi erővel ehhez 16 embernek 16 órára volt szüksége. a magyar gyártmányú csörlős berendezés kiváló minőségben dolgozik most is, amikor a föld már 8-10 centiméter vastagságban átfagyott. /mti/

bb 24. néhány perc alatt kimutatható a fagykár - nagyüzemi táblákon vizsgálják az új módszer

vid j-lm ká

1963. december 13.

dr. szabolcs andrásné egyetemi adjunktus irányításával a keszthelyi agrártudományi főiskolán érdekes kísérletek kezdődtek. a sikeres laboratóriumi próbák után most nagy táblákon vizsgálják, hogyan mutatható ki leggyorsabban a fagy okozta kártevés aránya. eddig csak májusban tudták meg biztosan, hogy az őszi vetésekben milyen a fagykár mértéke, ezért igen nagy volt a terméskiesés, mert a másodvetéssel rendszerint már elkéstek. dr. szabolcs andrásné új módszerével azonnal kimutatható a fagykár. a növényt vegyszerbe mártják, amely színváltozással jelzi, hogy életképes-e. több egyed vizsgálatával következtetni lehet az egész tábla állapotára. így azokon a helyeken, ahol nagy-mértékű a fagykár, már márciusban elvégezhetik a szántást és a másodvetést. az új módszert üzemi kipróbálás után a tél végén adják át a gyakorlatnak. /mti/

10.37/a

10.47 Csué

- 14 -

bb 25. a téli vasárnapokon különvonatokon utaznak a falvak dolgozói a miskolci színház előadásaira

vid fm/tné szb fm

1963. december 13.

a miskolci nemzeti színház vezetői az ibusz-irodával közösen elhatározták, hogy a várostól távolieső községek színházkedvelő dolgozóit különvonatokon „hozzák be”, az előadásokra. a téli vasárnapokon a nagyobb termelőségű községekből és ipartelekpekről tíz ilyen „színházvonatot”, indítanak. a vonatok minden állomáson megállnak és felveszik a színházba utazókat. az első színházvonattal az elmúlt vasárnap 552 tiszaluci és taktaharkányi termelőségű tag érkezett miskolcra. /mti/

bb 26. az egykori pécsi polgárság „folklórja”,

vid fm/tné szb fm

1963. december 13.

a pécsi janus pannonius muzeum gazdag anyagot gyűjtött össze a munkások, bányászok életére, egykori harcaira, hagyományaira vonatkozó dokumentumokból. ezekből számos kiállítást rendezett. a tit közreműködésével megkezdtek a felszabadulás előtti munkáséletet ismertető előadásokat. veterán munkásokból alakult munkacsoport segíti rendszeresen a muzeumot újabb dokumentumok - fényképek, iratok, stb. - megszerzésében.

ezzel párhuzamosan összegyűjtik a pécsi polgárság életének emlékeit is, hogy a szegényebb néprétegek és a polgárság öltözködése, szokásai, életstílusa közötti különbséget is szemléltethessék. a konvenciókat különösen mereven őrző egykori pécsi polgárság „etikettjéről”, ruházatáról, szokásairól dr. arató jeno jogász 160 oldalas érdekes tanulmányt írt. a muzeum tervbe vette, hogy kiállításon mutatja majd be a polgárság és a munkásság „folklórja” közötti különbséget. /mti/

bb 27. kétszeresére nőtt a szentesi kontakta létszáma

vid te szb ki

1963. december 13.

a szentesre került kontakta gyáregység fejlesztése meggyorsult és már a korábbinak kétszeresére növekedett a dolgozók száma. a budapesti anyavállalattól csaknem kétszáz sajtoló-, forgácsoló- és különféle automatagépet szállítottak le és szereltek fel. rövidesen befejezik az összes villamos szerelési anyagok - kapcsolók, foglalatok, dugaszolók - gyártásának szentesre telepítését.

a gyáregység a nagy építkezés nehézségei ellenére már teljesítette az évi tervét, s készülnek a jövő évi feladatokra. az új év elejétől újabb háromszázféle villamoskészülék gyártását kezdik meg. jövőre a dolgozók létszáma újabb négyszázalékkal növekszik, s az idei 44 millió helyett 110 millió forint értékű cikket gyártanak. /mti/

10.55/a

1125

P.

- 15 -

bb 28. földalatti „zápor,, egy nyirádi aknában

vid te-lm ki

1963. december 13.

a halimbai bauxitbányák területén visszatérő gondot okoz a földalatti karsztvíz, amely rendkívül megnehezíti a bányászok munkáját és legtöbbször különleges eljárásokat kell alkalmazni a mélybe vezető aknák építésénél is, a nyirádi szállítóaknát, amelyen keresztül felszínre hozzák majd az ércet, valóságos földalatti záporban mélyítik, mert szinte pillanatnyi szünet nélkül ömlik a munkahelyre a víz, jelenleg a már száz méter mély bányászati létesítményből percenkint 18 köbméter vizet szivattyuznak el, mert csak így lehet biztosítani az aknamélyítők munkáját.

a rendkívül nehéz körülmények között végzett aknamélyítés a megfelelő ütemben halad./mti/

--

bb 29. 1.7 millió forint prémium a vetésért

vid j-lm ká

1963. december 13.

hajdu-bihar megye termelészövetkezeteiben megkezdtek a vetési prémium kifizetését, a közös gazdaságok az idén október 20-ra elvetették a kenyérgabonát, és 5 százalékkal túlteljesítették vetési tervüket, emellett igen nagy gondot fordítottak a talajelőkészítésre és a vetés minőségére, jellemző e tekintetben, hogy az ellenőrzések után mindössze öt szövetkezetet zártak ki a jutalmazásból, míg 150 termelészövetkezet a teljes prémiumot megkapja, a hajdusági szövetkezeti gazdák összesen 1.7 millió forintot kapnak kézhez ezekben a napokban./mti/

--

bb 32. husz és félmillió forint értékű árut adott a népgazdaságnak a barcsi vörös csillag termelészövetkezet

vid j-lm ká

1963. december 13.

az országos hírvörös csillag termelészövetkezetben a pénzügyi szakemberek összesítették az idei esztendő gazdálkodásának eredményeit, erre az évre 14,800.000 forint áruértékesítési tervet kapott a közös gazdaság, s ezt az aszályos esztendő ellenére is jelentősen túlteljesítette; összesen 20,530.000 forint értékű árut adott a népgazdaságnak, az állatok értékesítése több mint 9 millió forintot jövedelmezett, míg tejből 1,770.000 forint volt a bevételük, az egy hold szántóra jutó jövedelem több mint 1000 forinttal emelkedett, s meghaladta az 5 200 forintot./mti/

11.02/a

11.25

P.

- 16 -

me

bb 30. az alföld nagy művészeti seregszemléjét rendezik tavasszal szolnokon

vid fm/tné szb fm

1963. december 13.

szolnokon már megkezdődtek az előkészületek az alföldi megyék művészegyütteseiének nagy seregszemléjére, amelyet 1964. április 4-től május 24-ig rendeznek, nyolc héten át előadások, színházi bemutatók, kiállítások, művészeti vetélkedők adnak számot az alföldi megyék kulturális életéről, a gazdag programban a debreceni csokonai színház előadásában bizet: carmen című operája, a magyar kamarazenekar hangversenye, valamint országos dalostalálkozó szerepel, megrendezik szolnok, bács-kiskun és hajdu-bihar megye képzőművészeinek tavaszi tárlatát, aba novák vilmos festőművész kiállítását és az országos fotoszakköri bemutatót, több irodalmi és tudományos eseményre is sor kerül, ülést tart a történelmi társulat szolnok megyei csoportja, megrendezik az alföldi régészeti konferenciát, az országos karnagy-találkozót, a művészeti hetek alatt „idegenforgalmi napot,, is rendeznek, erre az alkalomra a tiszaparti városba látogat el a világhírű pécsi balettegyüttes, a szolnoki postahivatal alkalmi bélyegzőt használ az ünnepi hetekben./mti/

--

bb 31. egymillió forint értékű műszaki társadalmi munka baranyában

vid te szb ki

1963. december 13.

baranyában harmadik éve működik a 170 tagu műszaki akcióbizottság, amely a községfejlesztési alappól megvalósuló művelődési házak, iskolák, óvodák, egészségügyi létesítmények, villamoshálózatok, fürdők, törpevízműek, stb. terveit társadalmi munkában készíti el, a technikusokból, mérnökökből álló gárda eddig már több mint egymillió forint értékű tervezési munkával segítette a megye fejlesztését, szétvitését, rendezését.

a műszaki akcióbizottság elkészítette 1964. évi tervét, amely ismét többszáz ezer forint értékű munka elvégzéséről szól, a tanácsok 116 létesítmény tervének elkészítéséhez kérték segítségüket, így közreműködnek többek között a baranyajenői iskolabővítés, az olasz művelődési ház, az átal orvosi rendelő, a lapáncsai bekötőút terveinek elkészítésében, számos út, művelődési ház, autóbusz váróterem, orvosi és pedagóguslakás, valósul meg a szabad idejük-ből szívesen áldozó baranyai műszakiak közreműködésével, meghaladja az ötmillió forintot azoknak a létesítményeknek az értéke, amelyeknek tervezéséhez a megye községi és városi tanácsai segítséget kapnak a hazafias népfront műszaki akcióbizottságától./mti/

11.15/- szb

11.25
Cse

- 17 -

me

bb 33. nyilvántartás készül az utak műszaki állapotáról, a legkorszerűbb eszközökkel dolgozzák fel az országos forgalomszámlálás adatait

i hbj/tm szb vg

1963. december 13.

az ország gépkocsiparkja - s ezzel párhuzamosan a gépkocsiforgalom is - rohamosan növekszik, s ez megköveteli az uthálózat korszerűsítését.

az utépités azonban nagyon költséges beruházás, alaposan meg kell tehát fontolni, hogy a közlekedés- és postaügyi minisztérium hol és milyen utat építsen, milyen utakat korszerűsítsen. ezért először elkészíteti azt az uthálózatfejlesztési tervet, amely 1980-ig megszabja a feladatokat, az elgondolások szerint 1980-ig körülbelül hatzer kilométer hosszú uthálózatot kell rendbehozni, részben építeni.

az ilyen nagyarányú uthálózatfejlesztési terv elkészítéséhez sok adat szükséges. éppen ezért pontosan nyilvántartásba veszik - mégpedig az 1964 január 1-i állapotnak megfelelően - az ország valamennyi utjának, még a földutaknak műszaki adatait is. ezután minden évben ávezetik a változásokat, így a szakemberek állandóan pontos képet kaphatnak - akár kilométerenként - az utak műszaki állapotáról.

az uthálózatfejlesztési terv készítését nagyban segíti az 1963-ban végzett nagyarányú forgalomszámlálás, amely szinte tökéletes térképet nyújt a szakembereknek, melyik uton milyen a forgalom, hol jelentkezik növekedés, milyen a forgalomáramlás iránya, a forgalomszámlálás óriási adathalmazát a gépi adatfeldolgozó állomás még 1964-ben részletesen kiértékeli. azt például már most meg lehet állapítani, hogy sürgősen meg kell oldani a 2-es, a 3-as, az 5-ös, a 7-es főközlekedési utak bevezetését a fővárosba, s hogy

korszerű, új utat kell építeni például debrecenben, jobb utakkal kell összekötni a tiszántúli és az észak-magyarországi ipartelepeket.

a nyilvántartás, a forgalomszámlálás és egyéb szempontok figyelembe vételével az utügyi kutató intézet megállapítja, milyen forgalmi igények jelentkezhetnek 1980-ig, és ennek ismeretében teszi meg javaslatát új utak építésére, illetve rögzíti, hogy a meglevők közül melyeket kell korszerűsíteni. /mti/

11.20/aa

11.25 Cse

- 18 -

mo

bb 34. kísérleti lakóház épült debrecenben, szegeden és budapesten

i sb/lk-lm vg

1963. december 13.

a legjobb lakóépülettípusok kialakítására három kísérleti lakóház épült fel az idén.

szegeden téglablokkból szereltek össze egy kísérleti házat, amelyben a szokástól eltérően az emeleti födémeket is előregyártott üreges téglaelemből készítették, ez a módszer gazdaságosabbá teszi a szeged-környéki lakásépítkezést, mivel a helyi anyagokból is korszerű módon dolgozhatnak az építők és nem kell messziről szállítani az előregyártott betonelemeket. budapesten a kohóhabsalak nagyblokkos építési eljárás szerint készült az újvidék-téren egy 38 lakásos kísérleti ház. cserba dezső, dénes loránt és szabados lajos tervezők elgondolásai alapján ebben az épületben már nem kellett vakolni, s a válaszfalakat sem téglából falazták, mint régen, hanem előregyártott elemből készítették. így az építkezés kísérleti jellegének ellenére is alig hét hónap alatt épült fel ez a négyemeletes ház.

debrecen kapta a legkorszerűbb kísérleti épületet. perlitréteggel szigetelt betonpanelekből építették egy négyemeletes házat. korábban a falelemeket betonhabarccsal ragasztották, össze, de most dénes loránt statikus tervai szerint a panelek vasfüleinek összehegesztésével kapcsolták egymáshoz az elemeket. csordás tiber és árka istván építészek ötletesen és gazdaságosan tervezték meg az épületek otthonait. a konyha és a fürdőszoba méretének csökkentésével a négy személyre előírt alapterületen a szokottnál eggyel több helyiséget, vagyis három szobás lakást alakítottak ki. a válaszfalakat műanyagfelületű farostlemezből készítették, így majd könnyen át lehet alakítani a lakásokat. csavarga miklós, sinka pál és szántó miklós gépészmérnökök a cső- és villanyvezetékek szerelésére, a fűtésre és a melegvíz-ellátásra terveztek újdonásokat. többek között ebben az épületben már műanyagragasztóval erősítették fel a műanyagvezetékeket, s az összes lakásnak egy központi gázbojler adja majd a melegvizet.

az első debreceni kísérleti ház tapasztalatai alapján a következő két évben előreláthatóan még újabb 200 különböző kísérleti lakást építenek fel a városban. /mti/

11.25/a

11.25 Cse

- 19 -

mo

bb 35. kétnapos tanácskozás a kémiai analízis módszereiről

t tz/gk-lm bs

1963. december 13.

pénteken reggel a technika házában kétnapos analitikai ankét kezdődött, amelyet a magyar kémikusok egyesülete hívott össze.

az ankét célja alkalmat adni az iparban és a kutató intézetekben dolgozó vegyészeknek, hogy részletesen tájékozódhassanak azokról az eredményekről, amelyeket a tudományterület fontosabb ágaiiban a legutóbbi időben itthon és külföldön elértek. nagy hangsúlyt kapnak a tanácskozáson a vizualizálással, valamint az ásvány-, érc-, kőzet- és talajanalízissel kapcsolatos kérdések, különös tekintettel arra, hogy a kgst-n belül időszerűvé vált az analízis különböző módszereinek egységesítése.

az ankéton, amelyen 19 előadás hangzik el, egyetemi tanárok, kutató intézetek tudományos munkatársai és általában a tudományág legkiválóbb szakértői részéről nagy számban vesznek részt az érdeklő hazai elméleti és gyakorlati szakemberek. /mti/

--

bb 36. a sportfogadási és lotto igazgatóság

-lm bs

1963. december 13.

tájékoztatója szerint az ácsi kulturházban megtartott lotto-sorsoláson, az 50. játékhéten, a következő nyerőszámokat húzták ki:

12, 28, 81, 82, 85.

/mti/

--

11.30/a

11.30 aue!

- 20 -

Ma

mhb 38. dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter belgrádba utazott

gk szb bs

1963. december 13.

dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter jugoszláv partnerének, filip bajkovics iparügyi szövetségi titkár meghívására pénteken belgrádba utazott. búcsúztatására a keleti pályaudvaron megjelent berecz bertalan kohó- és gépipari miniszterhelyettes és jakus jeno, a külügyminisztérium főosztályvezetője. ott volt dr. dusan csalics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság budapesti nagykövete és a nagykövetség több munkatársa. /mti/

--

bb 37. a 2. kerület jövő évi fejlesztési programja a tanácsülés előtt

t hi/gk szb

1963. december 13.

a 2. kerületi tanács pénteken tárgyalta a kerület 1964. évi fejlesztési tervét. a program megvalósítására a tanácsnak mintegy 70 millió forint áll majd rendelkezésére. az előirányzott összeget olyan fontosabb feladatok megoldására fordítják, amelyek a lakosság széles körét érintik, s a dolgozók mindennapi életét szebbé, jobbá teszik. így például az ifjusági szálló felépülésével egyidőben gondoskodnak a környező utszakaszok rendezéséről, felújításáról. a külterületeken körülbelül három kilométer hosszúságú vízcsőhálózatot fektetnek le, s 40 új közvilágítási lámpát szerelnek fel. a lakónházfelújítási keret több mint 50 millió forint. a városfejlesztési program a társadalmi munkák jövő évi tervét - a lakosság önkéntes segítségével megvalósuló csaknem 3 millió forint értékű feladat részletezését - is tartalmazza.

a kerület fejlesztését szolgálják azok a beruházások és felújítások, amelyeket az országos főhatóságok, a fővárosi tanács és más szervek bonyolítanak le a kerületben. így a jövő évben kezdődő, illetve befejeződő építkezések értéke mintegy 170 millió forint. a többi között a bimbó uton, a horvát utcában és a frankel leó uton 384 öröklakás, az árpád fejedelem útján 242 szövetkezeti lakás épül. jelentős beruházás a bányászati tervező intézet székházának építése a varsányi irén utcában, továbbá a magyar autó club székházának létrehozása a romer flóris utcában. a csatárka uton befejeződik a 320 személyes nevelőotthon építése, pesthidegkúton pedig a kultúra filmszínház rekonstrukciója. /mti/

--

11.50/a

11.50 aue!

- 21 -

Ma

bb 35. kétnapos tanácskozás a kémiai analízis módszereiről

t tz/gk-lm bs

1963. december 13.

pénteken reggel a technika házában kétnapos analitikai ankét kezdődött, amelyet a magyar kémikusok egyesülete hívott össze.

az ankét célja alkalmat adni az iparban és a kutató intézetekben dolgozó vegyészeknek, hogy részletesen tájékozódhassanak azokról az eredményekről, amelyeket a tudományterület fontosabb ágaiiban a legutóbbi időben itthon és külföldön elértek. nagy hangsúlyt kapnak a tanácskozáson a vizanalízissel, valamint az ásvány-, érc-, kőzet- és talajanalízissel kapcsolatos kérdések, különös tekintettel arra, hogy a kgst-n belül időszerűvé vált az analízis különböző módszereinek egységesítése.

az ankéton, amelyen 19 előadás hangzik el, egyetemi tanárok, kutató intézetek tudományos munkatársai és általában a tudományág legkiválóbb szakértői részéről nagy számban vesznek részt az érdekelt hazai elméleti és gyakorlati szakemberek. /mti/

--

bb 36. a sportfogadási és lotto igazgatóság

-lm bs

1963. december 13.

tájékoztatása szerint az ácsi kulturházban megtartott lotto-sorsoláson, az 50. játékhetén, a következő nyerőszámokat húzták ki:

12, 28, 81, 82, 85.

/mti/

--

11.30/a

11.30 aue!

- 20 -

Ma

mbb 38. dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter belgrádba utazott

gk szb bs

1963. december 13.

dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter jugoszláv partnerének, filip bajkovics iparügyi szövetségi titkár meghívására pénteken belgrádba utazott. búcsúztatására a keleti pályaudvaron megjelent berecz bertalan kohó- és gépipari miniszterhelyettes és jakus jeno, a külügyminisztérium főosztályvezetője. ott volt dr. dusan csalics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság budapesti nagykövete és a nagykövetség több munkatársa. /mti/

--

bb 37. a 2. kerület jövő évi fejlesztési programja a tanácsülés előtt

t hi/gk szb

1963. december 13.

a 2. kerületi tanács pénteken tárgyalta a kerület 1964. évi fejlesztési tervét. a program megvalósítására a tanácsnak mintegy 70 millió forint áll majd rendelkezésére. az előirányzott összeget olyan fontosabb feladatok megoldására fordítják, amelyek a lakosság széles körét érintik, s a dolgozók mindennapi életét szebbé, jobbá teszik. így például az ifjusági szálló felépítésével egyidőben gondoskodnak a környező utcakaszok rendezéséről, felújításáról. a külterületeken körülbelül három kilométer hosszúságú vízcsőhálózatot fektetnek le, s 40 új közvilágítási lámpát szerelnek fel. a lakóházfelújítási keret több mint 50 millió forint. a városfejlesztési program a társadalmi munkák jövő évi tervét - a lakosság önkéntes segítségével megvalósuló csaknem 3 millió forint értékű feladat részletezését - is tartalmazza.

a kerület fejlesztését szolgálják azok a beruházások és felújítások, amelyeket az országos főhatóságok, a fővárosi tanács és más szervek bonyolítanak le a kerületben. így a jövő évben kezdődő, illetve befejeződő építkezések értéke mintegy 170 millió forint. a többi között a bimbó uton, a horvát utcában és a frankel leó uton 384 öröklakás, az árpád fejedelem utján 242 szövetkezeti lakás épül. jelentős beruházás a bányászati tervező intézet székházának építése a varsányi irén utcában, továbbá a magyar autó club székházának létrehozása a romer flóris utcában. a csatárka uton befejeződik a 320 személyes nevelőotthon építése, pesthidegkuton pedig a kultura filmszínház rekonstrukciója. /mti/

--

11.50/a

11.50 aue!

- 21 -

Ma

bb 39. időjárásjelentés

gg-lm bs

1963. december 13.

a meteorológiai intézet jelenti december 13-án, pénteken 13 órakor:

hideg, széles idő, havazásokkal

az északkelet-európából származó hideg levegő ma hajnalban elérte az alpok, kárpátok vonalát, a fölközi tengeri ciklon viszont meleg levegőt szállít közép-európa térségébe, a kétfajta levegő találkozásánál kiterjedt havazások lépnek fel.

hazánkban tegnap borult, párás, ködös volt az idő, az ország legnagyobb részén hullott kevés hó, a csapadék mennyisége csak a déli megyékben érte el a 2-6 millimétert, a nappali legmagasabb hőmérséklet 0-minusz 4 fok volt, ma hajnalban minusz 3- minusz 7 fokig hűlt le a levegő, ma délelőtt országsszerte folytatódott az erősen felhős idő, többfelé további havazással, a szél megélénkült, egy-két helyen hófúvás volt, a hegyeken a hótakaró vastagsága 1-4 centiméter.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke minusz 2.4 fok volt, 3.7 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag, ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet minusz 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 754 milliméter, alig változik.

várható időjárás szombat estig: tulnyomóan felhős idő, az ország legnagyobb részén további havazásokkal, élénk, helyenként erős északi, északkeleti szél, néhány helyen hófúvás, a hőmérséklet csökken.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 7- minusz 10, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap minusz 2- minusz 5 fok között.

a duna vizállása pénteken délelőtt 11 órakor budapestnél 154 centiméter. /mti/

13.20/a

13³⁰ Aus

- 22 -

bb 40. hat helyen rendezik meg az ibusz hatodik nemzetközi szilveszterét

1 tz/lk szb vg

1963. december 13.

idén rendezik meg hatodszor az ibusz a nemzetközi szilveszteri bált, mégpedig az egyre fokozódó külföldi és hazai érdeklődésre való tekintettel most már hat helyen, a gellért, a gundel, a hungária, a royal, az európa és a citadella helyiségeiben, de még így is csak részben tudják kielégíteni az igényeket, mert már eddig csupán külföldről több mint ötezren jelentették be részvételi szándékukat, a hat helyiségben pedig összesen mintegy 3500 vendég számára van hely.

így azután az idén a hat felé osztott bálon 2 000 külföldi és másfélezer magyar bálzó köszönti majd együtt az új esztendőt, külföldről legtöbben ausztriából, a két németországból, svédországból és olaszországból jönnek, de sokan érkeznek a bálra a szovjetunióból, csehszlovákiából, Lengyelországból, romániából és jugoszláviából is.

mind a hat helyiségben azonos műsor lesz, az állami népi együttes és a budapest táncgyűttes, operaénekesek, táncdal- és magyarnóta-énekesek felléptével, a bált palotással nyitják meg a korhű jelmezekbe öltözött táncsoportok, majd a bálzók foglalják el a táncparkettet.

Lesz újévi malac, kéményseprő, kucséber, éjféleli elsötétítés, sőt készenlétben tartanak autóbuszokat is, hogy a vendégek bál közben „éjszakai városnéző körsetán”, láthassák meg, hogyan szórakoznak budapesten azok, akiknek már nem jutott belépőjegy az ibusz nemzetközi szilveszteri báljára. /mti/

bb 41. tizenhat lengyel vegyész érkezett magyarországi tanulmányutra

1 tz/gk szb vg

1963. december 13.

a magyar kémikusok egyesületének vendégeként budapestre érkezett 16 lengyel kémikus, egyhetes itt tartózkodásuk alatt a magyar vegyipar munkáját tanulmányozzák. /mti/

14.00/a

14⁴⁵ P.

- 23 -

bb 42. 99-es és „j„ jelzéssel új járatokat indít a fővárosi autóbusz üzem

k hbj/tné-lm ki

1963. december 13.

a fővárosi autóbusz üzem közli, hogy december 16-án, hétfőn a 8. kerület, harminckettesek tere /józsef körút/ és 20. kerület, pesterzsébet, vasút sor között 99-es jelzéssel új járatot helyez üzembe. utvonal: harminckettesek teres, baross utca, kulich gyula tér, diószeghy sámuel utca, köris utca, mező imre ut, vajda péter utca, fertő utca, gem utca, zágrábi utca, száva utca, üllői ut, ady endre ut, pannonia utca, petőfi tér, thököly utca, ujlaki utca, nagykőrösi ut, pesterzsébet, kossuth lajos utca, mártírok útja. viteldíj a járat teljes hosszára 1 forint. nyolcforintos hatnapos hetijegy a könyves kálmán körüttől a vasút sorig. hatforintos hatnapos hetijegy ady endre uttől a vasút sorig. a járat kocsijai egész napon át közlekednek. a harminckettesek terétől az első kocsi 5 óra 29 perckor, a vasút sorig 5 órakor indul. az utolsó kocsi a harminckettesek terétől 23 óra, a vasút sortól 23 óra 28 perckor indul.

x x x

ugyancsak a fenti időponttól kezdődően a 9. kerület üllői uti lakótelep és 5. kerület, deák ferenc tér között munkanapokon csucsforgalmi időben „j„-jelzéssel új járatot helyez üzembe. utvonal: üllői uti lakótelep, lobogó utca, toronyház utca, dési-hubert utca, pöttyös utca, üllői ut, nagyváradi tér, üllői ut, calvin tér, múzeum körút, tanács-körút, madách imre-tér, deák ferenc tér. viteldíj 1 forintos vonaljegy a járat teljes hosszára, 4.50 forintos hatnapos hetijegy nagyváradi tér s üllői uti lakótelep között. a járat kocsijai csak munkanapokon és csak csucsforgalmi időben közlekednek. /mti/

--

bb 43. téglá- és cserépipari műszaki napok békéscsabán

vid te-lm ki

1963. december 13.

pénteken a szilikátipari tudományos egyesület békés megyei csoportjának rendezésében országos téglá-és cserépipari műszaki találkozó kezdődött békéscsabán. a mintegy kétszáz téglagyári szakember a kétnapos konferencia első napján ellátogatott a békéscsabai, a gyula, valamint a mezőberényi téglagyárba, ahol megtekintették a nemrégiben munkába állított korszerű gépi berendezéseket.

az értekezlet második napján, szombaton, zeöld istván műszaki kutató a cserépipar huszéves távlati fejlesztési tervéről, kóti imre vegyész mérnök a mezőberényi 1-es számú téglagyár alagút-száritójának és alagutkemencéjének technológiai érdekességeiről tart előadást. /mti/

--

14.20/a

- 24 -

bb 44. építési műszaki ankét győrött

vid te szb ki

1963. december 13.

építési műszaki ankétot tartottak pénteken győrött a megyei tanács székházának nagytermében. az ankétnak és a vele egyidőben megnyitott kiállításnak az a célja, hogy a megye építőipari szakemberei tájékozódjanak és tapasztalatokat szerezzenek a világszinten mozgó technika alkalmazásáról.

szabó jános építésügyi miniszterhelyettes megnyitó előadásában hangoztatta, hogy huszéves távlatban az építőipar mai teljesítményét négy-öttszörösére kell növelni és ehhez megfelelő mértékben fokozni kell a munka termelékenységét, mert a hatalmas feladatok ellátásához csak kismértékben áll majd rendelkezésre munkaerő. különösen a lakásépítési technológiában kell elérni döntő változást, mert ezen a téren nálunk elmaradás mutatkozik. a nagy feladatok csak úgy tudjuk megoldani, ha igénybe vesszük a baráti országok, elsősorban a szovjetunió segítségét a házgyártási technológia meghonosításához, az ipari és mezőgazdasági építkezéseknek a termelékenység növelésének egyik lehetőségét az ipari csarnokok tipizálásában, a vasbeton előregyártott elemeken kívül a könnyű acélszerkezetek alkalmazásában jelölte meg.

schaefer györgy, az építésügyi minisztérium műszaki fejlesztési főosztályának főmérnöke a műszaki és tudományos tájékoztatás fontosságáról tartott előadást, majd hozzászólások következtek. /mti/

--

bb 45. jól megszervezték a munkát - télen is folyamatosan termelhetnek az oroszlanói külfejtésű bányában - teljesítették évi tervüket

vid te szb ki

1963. december 13.

az oroszlanói külfejtésű bánya az elmúlt télen sok nehézséggel küzdött. hónapról-hónapra adós maradt tervével és a nagy hidegek idején szinte teljesen megbénult a munka. hátráltatta a munkát az is, hogy a mélyebb területek felé haladva termeltek, s így állandóan nyomukban volt a talajvíz.

a tapasztalatokat hasznosítva, az idén jól megszervezték a munkát. a művelést a legmélyebb pontokon kezdték, ahol vizaknát képeztek ki, s így a talajvíz nem zavarta a munkát. a tavalyi 4000-5000 tonna helyett az idén huszezer tonna kitakart szénmel várták a telet. elkészült a végleges feladóállomás, ezzel meggyorsult a szállítás. az esetleges nagyobb havazások idejére több kilométer hosszú szalagpályát is készítenébe helyeztek. a külfejtés dolgozói mindezek eredményeként novemberben rekordteljesítményt értek el: 18 000 tonnás havi tervüket 43 000 tonnára teljesítették. most már nemcsak az éveleji elmaradásukat pótolták, hanem évi tervüket is befejezték. /mti/

--

14.30/a

- 25 -

bb 46. újabb nagyteljesítményű széngyalut helyeznek üzembe a komlói kossuth-bányán

vid te szb ki

1963. december 13.

a jövő évben több mint negyedmillió tonna szenet akarnak kitermelni gépekkel a pécsi és a komlói bányákban, hétszer többet, mint az idén, ezt egyrészt a berendezések jobb kihasználásával, másrészt új gépek üzembehelyezésével érik el, a tröszt legnagyobb termelőüzemében, kossuth-bányán, ezekben a napokban állítják fel a második nagyteljesítményű széngyalut, a két gép naponta negyven vajúr munkáját végzi el, s a következő fél évben 150 000 - 160 000 tonna szenet bányásznak ki segítségükkel, a gépeket nagy dezső 160 fős iparsági brigádjára bízták, amely már három ízben érdemelte ki a szocialista címet és mindig első az új módszerek alkalmazásában. /mti/

--

bb 47. hazatértek falujukba a hegyközi vándoriparosok

vid te szb ki

1963. december 13.

a többévtizedes szokás szerint Luca napjára hazatértek falvaikba a zempléni hegyvidéken, az ugynevezett hegyközben lakó vándoriparosok, a zömmel kishuta, nagyhuta, vágáshuta, végardó községekben lakó ablakosok, drótozók-foltozók, vándorköszörűsök kora tavasszal veszik hátukra a szerszámaikat tartalmazó, fából készült „lődingot”, s azzal járják elsősorban borsod, szabolcs-szatmár és szolnok megye tanyavilágát, de elkerülnek a dunántúlra is, az idén borsodban több mint 40, az ország más részeiben pedig csaknem 50 vándoriparos járta a falvakat és tanyákat, háznál végezve el a kisebb javításokat.

megtért családjához többek között suták Lajos nagyhuti ablakos is, aki jövőre lesz 70 éves, s az idén ötvenedszer járta be a borsodi falvakat.

a vándoriparosok száma most már egyre csökken, mind többen helyezkednek el a hegyaljai ásványbánya- és őrlőmű vállalat, valamint az erdőgazdaság üzemében. /mti/

--

bb 48. „Lucázás”, a vas és a győr-sopron megyei falvakban

ö vid fm/ szb fm

1963. december 13.

pénteken, „Luca napján”, régi népszokást elevenítettek fel a vas megyei falvakban, a jószomszédok, rokonok, barátok korán reggel szalmacsomóval a hönuk alatt kopogtattak egymás ajtaján, és tréfás versben mondták el jókívánásaikat.

/folyt.köv./

14.50 /5²⁰

-26-

meg

bb 48. /„Lucázás”, ... 1. folyt./- szb

közben szétszórták a szalmát a konyhában, majd a házigazda itallal, süteménnyel kínálta a vendégeket.

a soproni és a kapuvári járás egyik-másik községében is él még a „Luca-napi”, hagyomány, többnyire azonban a „suttó legények”, járták a portákat, ahol megajándékozták a köszöntőket. /mti/

--

bb 49. a nemzeti színház és a thália színház közönségszervezőinek versenye a 11. kerületben

k bi/tr szb fm

1963. december 13.

a 11. kerületi tanács kezdeményezésére a nemzeti színház és a thália színház a kerület gyárainak és intézményeinek közönségszervezői részére versenyt hirdet, a verseny 1964 január 1-től május 31-ig tart, a legjobb eredményt elérő közönségszervezők részére a kerületi tanács népművelési osztálya és a két színház hat pályadíjat tűz ki, az első és a második díj egy-egy külföldi utazás, a többi vásárlási utalvány.

a versenyt megelőzően december 16-án, délután fél 4 órakor a mező utca 6. szám alatt, a 11. kerület 7. számú pártkörzetének színházában a két színház művészei műsort adnak a közönségszervezők tiszteletére. /mti/

--

bb 50. korszerűsítették a hejőcsabai cement- és mészmű mészkőbányáját

vid te szb ki

1963. december 13.

a hejőcsabai cement- és mészmű rekonstrukciójával együtt sor került az üzem nagykőmázasai mészkőbányájának korszerűsítésére is, a munkák az év végi határidőnél előbb befejeződtek és megkezdtek az új berendezések átadását, a korszerűsítés során új törő-, illetve osztályozó berendezéseket létesítettek, s nagyteljesítményű villamos meghajtású baggereket helyeztek üzembe, a szállítás gyorsítására átépítették a cement- és mészművet a bányával összekötő több mint hétkilométeres drótkötélpályát, amelyen most már évente mintegy félmillió tonna mészkövet továbbíthatnak, a korszerűsítés eredményeként a bányában csaknem megkétszereződik a termelés, megszünt a nehéz fizikai munka, s a megnövekedett cementgyártáshoz naponta kétezer-kétezeröttszáz tonna megfelelően osztályozott, jóminőségű mészkövet adhatnak. /mti/

--

-27-

15.40
JW

meg

bb 51. öt év alatt évenként több mint husz százalékkal növekedett a vegyipar termelése

i szf/gg-lm g

1963. december 13.

a vegyipar az utóbbi öt évben az ipar egészét meghaladó mértékben fejlődött. amíg 1958-1962 között az összipar termelésének növekedése évenként 10.1 százalék volt, addig a vegyipari termelés átlagosan 20.9 százalékkal növekedett, különösen jelentősen nőtt a gyógyszerek, továbbá a szervesetlen alapanyagok, műtrágyák, növényvédő szerek, műszálak és gépjármű-abroncsköpenyek gyártása. a termelés növelésére 1958-1962-ben több mint kilencmilliárd forintot ruháztak be. a termelési kapacitást növelő beruházásokkal és a meglévő berendezések jobb kihasználásával műtrágyából 44, növényvédőszerből 86.6, műanyagból 57.1, műszálból 15.2 százalékkal termeltek többet tavaly, mint 1960-ban. a festékiparban a tisztai vegyikombinát új lakkfesték és műgyantagyárának üzembehelyezésével növekedett a korszerű műanyagbázisú festékek termelésének részaránya. a gépjárműabroncsok minősége technológiai módosításokkal, jobb nyersanyagok felhasználásával javult.

a termelés ilyen nagyarányú növekedését a vegyiparban 5.1 százalékból létszám-növeléssel, 94.9 százalékból pedig a termelékenység fokozásával, a gumi és műanyagfeldolgozó iparban azonban a termelés-növekedést 65.2 százalékból létszámemeléssel fedezték.

az eredményeken kívül az adatok arról is tanuskodnak, hogy például a növényvédőszer gyártás termelési kapacitása nincs kellőleg kihasználva. a korszerű gyomirtószeres felhasználása jelentősen emelkedett ugyan, a mezőgazdaság azonban mégsem használta ki teljes mértékben a vegyipar nyújtotta lehetőségeket.

a műanyaggyártás és a műanyag feldolgozás szétaprózott, s ezért a termelés sok esetben nem gazdaságos. az utóbbi években fejlődött ugyan a műanyagfeldolgozás gépparkja, de még mindig sok a régi, főleg kézi üzemeltetésű feldolgozó gép.

az öt év során javult a vegyipar szakemberekkel való ellátottsága, de még nem kielégítő. például szaporodott a technikusok száma, azonban a termelés növekedése sokkal több technikust és vegyész mérnököt követel.

ebben az esztendőben a tiszamenti vegyiművek új szuperfoszfát műtrágya, valamint kénsavgyárának üzembehelyezésével, a borsodi vegyikombinát nitrogén műtrágya gyárának földgáz-alapanyagra való átállításával a berentei pvc gyárnak és több más üzemnek átadásával a vegyipar tovább fejlődött. /mti/

-28-

15.22/-n
15.40 ju

me

bb 52. karácsony előtt a gyermekruha szaküzletekben

1 ó/gg/m/vg

1963. december 13.

a fővárosi ruházati bolt vállalat 64 szaküzlete közül karácsony előtt főleg a hófehérke és az egyéb gyermekruha szaküzletek a leglátogatottabbak. a ruházati bolt vezetői a vásárlás megkönnyítésére néhány cikket külön is az ajándékozók figyelmébe ajánlanak.

a legpraktikusabbnak tartják a kötött felsőruhákat. annál is inkább felhívják erre a figyelmet, mert az elmúlt években mindig hiányoztak ezek a cikkek, most azonban bőségesen állnak rendelkezésre gyapjú és szintetikus szálból készült kötött leányka-ruhák, puloverek, kardigánok és mackónadrágok. fiuknak és lányoknak egyaránt alkalmas a jersey-nadrág, de újdonság a most először forgalomba került fiú neva ing is. a martinelli téri gyermekruházati mintaboltban kapható a düftinből készült, vatelinozott zakóju fiúöltöny, amely iskolában és sporthoz egyaránt jól használható, mert tetszés szerint sinadrággal, vagy pantallóval kapható. a serdülőkorúak „fellegvárában”, a tolbuhin körüli serdülő ruházati boltjában is több újdonság vonzza a vásárlókat. ilyenek a sportos öltözködéshez a mintás, színes kordbársonyból készült twist-mellények és az ugyancsak sportos teddy-bélésű hánásárga, piros, enclánkék és fekete ballon kulik. még karácsony előtt megjelenik a serdülő boltjában a kordbársony télikabát. a bakfisoknak a terliszter és a yester kétrészes ruhák, szoknyák jelentik a karácsonyi meglepetést és számukra is készült már se-lyemszoknyából és aranyszállal átszőtt bluzból álló táncruha. /mti/

bb 54. az idén kétszáznyolcvanezer köbméter iszapot kotortak ki a balatonból

vid/te/m/ki

1963. december 13.

a balatonon a jegesedés veszélye miatt pénteken téli kikötőbe vonult az utolsó kotróhajó is. a folyamszabályozó- és kavicskotró vállalat ebben az évben 280.000 köbméter iszapot kotort ki a tó fenekéről. ezzel a munkával elsősorban a partfalépitést segítették. a tó partját védő kőgátak mellett mindenütt kikötőtájk az iszapot, új strandoknak készítették elő a helyet és a halászhajók kifutási helyét mélyítették. /mti/

-29-

15.54./-n
16.10
KE

bb 55. borsodi festők kiállítása miskolcon

vid fm/tné vm fm

1963. december 13.

pénteken a miskolci szőnyi istván tereben megnyílt a borsodi festők közös kiállítása, a miskolci művésztelepen, valamint a megye más városaiban élő 16 képzőművész festményei és grafikai szerepelnek a tárlaton./mti/

- . -

bb 56. fényképkiállítás a prágai nemzeti színház jubileuma alkalmából a nemzeti színház társalgójában

k bi/tr vm fm

1963. december 13.

a prágai nemzeti színház fennállásának 80. évfordulója alkalmából fényképkiállítás nyílt a nemzeti színház első emeleti társalgójában. a képek a prágai nemzeti színház több előadását, a színház épületét, a legsikeresebb darabok díszleteit, jelmezeit ábrázolják./mti/

- . -

bb 57. december 23-án hirdetik ki az akadémiai könyvtár tervpályázatának eredményét

i ms/gg vm sr

1963. december 13.

az akadémia székházával szemben, az egykori lloyd palota helyén, építik fel az ország egyik legnagyobb könyvtárának, az akadémiai könyvtárnak korszerű, új épületét. az augusztusban kiírt tervpályázatra 27 pályamű érkezett be. a neves szakemberekből álló bíráló bizottság december 23-án hirdeti ki a pályázat eredményét./mti/

- . -

bb 58. a mahart értesíti az utazóközönséget,

k sb/gg vm vg

1963. december 13.

hogy a dunaujváros-dunavecse-apostag közötti hajójáratot megszünteti. a járat december 15-én este közlekedik utoljára./mti/

- . -

16.00/-n

-30-

16.00

10.00

bb 53. németh károly előadása a magyar sajtó házában

k ie/m/ká

1963. december 13.

németh károly, az mszmp központi bizottságának titkára pénteken délelőtti előadást tartott a magyar sajtó házában agrárpolitikánk időszerű kérdéseiről./mti/

- . -

bb 60. vízrebocsátották tápén az év utolsó hajóját

vid/te/m/ki

1963. december 13.

a mahart tápéi hajókészítő- és javító telepén elkészült az év utolsó hajója, s ezzel az üzem teljesítette idei tervét. a 400 tonnás, csaknem 60 méter hosszú, modern uszály pénteken délután siklott le a sólyafákon a tiszába. a korszerű matróz- és kormányoslakással, villanyvilágítással, központi fűtéssel ellátott hajót a tiszta zajlása miatt a teletőbe vontatták./mti/

- . -

bb 61. próbauton a legújabb hegymászó vonat

t sl/tr/m/vg

1963. december 13.

a népligetben lefektetett sineken pénteken délután megkezdte próbautját a legújabb hegymászó vonat, amely nemsokára az andok gerincét átszelve argentina és chile között bonyolítja le a forgalmat. az argentin vasut a ganz-mávg-tól hat, olyan különleges hegymászó vonatot rendelt, amely meredeken és lejtőn fogaskerekek nélkül is biztonságosan tud közlekedni. a szerelvények a transandino vasútvonalon járnak majd, argentinából kiindulva 4.500 méter magasságban megmásszák az andok hegyláncát, és a hegy nyugati lejtőjén chilében ereszkednek le.

az első vonatot már utnak indították. a mostanit pedig a hátalévő további 4 szerelvényvel együtt e hónap végéig ugyancsak átadják. a vonatokat hamburgig különleges vasuti alvázakon, majd onnan hajóval szállítják argentinába./mti/

- . -

16.08/-n

-31-

16.00
10.00

bb 59. elutazott téli üdülésre a tsz. tagok első csoportja szolnok megyéből

vid j vm ká

1963. december 13.

a szolnok megyei termelőszövetkezetek biztosítási és önszegélyezési csoportja 200 szövetkezeti gazdának ad lehetőséget, hogy két-két hetet töltsön hévizen és görömbölytapolcán. az első téli üdülők karcagról, törökszentmiklósról, jászárokszállásról, mezőtúrról és tiszaszentimrérről pénteken utaztak el a két neves üdülőhelyre. /mti/

bb 62. tanácskozás az élelmiszerek korszerű csomagolásáról

t sl/tr vm

1963. december 13.

a papír-és nyomdaiipari műszaki egyesület és a mezőgazdasági és élelmiszeripari tudományos egyesület rendezésében pénteken az élelmiszerek korszerű csomagolásáról tárgyaltak a technika házában az illetékes szakemberek. a vitában bihari ferenc, a belkereskedelmi minisztérium élelmiszer főigazgatóságának vezetője, borsody lászló az élelmiszerügyi minisztérium műszaki főosztályának főmérnöke és bátor mihály, a papíripari vállalat főosztályvezető helyettese ismertette a csomagolástechnikában elért eredményeket és a viszonylagos elmaradás felszámolásának módszereit. a tanácskozáson a különböző kereskedelmi vállalatok küldöttei is kifejtették nézeteiket az újfajta csomagológépek és csomagolóanyagok alkalmazásáról és javaslatokat tettek a műanyag széleskörű felhasználására. határozati javaslatot is elfogadtak, amelyet eljuttatnak az illetékes gazdasági és társadalmi vezető szervezeteknek. /mti/

bb 63. meghalt rösler endre kossuth-díjas kiváló művész

k s/gk/m/fm

1963. december 13.

rösler endre kossuth-díjas, a magyar népköztársaság kiváló művésze, a magyar állami operaház tagja pénteken 59 éves korában meghalt.

rösler endre zenei tanulmányait részben olaszországban végezte. 1926 óta tagja a magyar operaháznak. legkiemelkedőbb sikereit a mozart-operák tenorszerepeiben aratta. a don juan-ban ottaviót, a varázsfuvolá-ban taminót, a szöktetés a szerájából című operában pedig belmontét énekelte. utolsó alakítását a felújított figaro házassága-ban nyújtotta az énektanár szerepében. beethoven fidelio-című művében florestant alakította. kedves szerepe volt még johann strauss: a denevér című daljátékának alfrédja is. hosszú éveken át énekelte erkel: hunyadi lászló című operájában 5. lászlót, a bánk bán-ban pedig ottó szerepét.

rösler endre a hazai oratóriumkultúra egyik jeles képviselője volt. több alkalommal lépett fel: kodály psalmus hungaricus-ában, amelynek tenorszólóját énekelte. a zeneakadémián az énektanszak tanáraként működött.

rösler endrét a magyar állami operaház saját halottjának tekintik. temetéséről később történik intézkedés. /mti/

bb 64. szabálytalan előzés miatt halálos baleset

vid/fm/tné/m/fm

1963. december 13.

tanács józsef, a szegedi aköv sofőrje a budapesti műton szatymaz közelében tehergépkocsijával szabálytalanul előzött a síkos, behavazott uton. emiatt összeütközött dr. mózer józsef szegedi lakos személygépkocsijával. a karambol következtében dr. mózer józsef olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt. a kocsiban vele utazó feleségét, s két másik utast súlyos sérülésekkel kórházba szállították. a szerencsétlenséget okozó tanács józsefet letartóztatták. /mti/

bb 65. véget ért az országos felnőttoktatási konferencia

t vt/lk vmzs

1963. december 13.

az országos felnőttoktatási konferencia harmadik napján, pénteken dr. jausz béla, a debreceni kossuth lajos tudományegyetem tanszékvezető professzora tartott előadást a pedagógus személyiségének a felnőttek oktatásában és nevelésében betöltött szerepéről. ezt követően dr. radnai béla, az eötvös loránd tudományegyetem lélektani tanszékének docense és bencze sándor, kiskunfélegyházi iskolaigazgató mondotta el a témához kapcsolódó korreferátumát.

a vita lezárása után a háromnapos tanácskozás szalóki lambertnek, a pedagógusok szakszervezete titkárának összefoglalójával ért véget.

a konferencián több határozati javaslatot fogadtak el, amelyek megszabják a dolgozók iskoláival, általában a felnőtt- oktatással kapcsolatos további legfontosabb tennivalókat. a határozat egyebek közt rámutat, hogy a felnőttoktatással foglalkozó különböző szervek munkáját jobban össze kell hangolni. hangsúlyozza a határozat azt is, hogy a jövő pedagógusait az eddiginél gondosabban, tudományos megalapozottsággal kell előkészíteni a dolgozók iskoláiban reájuk váró feladatokra. /mti/

16.34/-n

16.55

HC ju

-33-

bb 66. telefonon is rendelhető mozi-jegy - vándormozi az új lakótelepeken - 34 filmszínházban szilveszteri műsor - a filmfőigazgatóság és a főmo sajtótájékoztatója

t s/gk/m/fm

1963. december 13.

a művelődésügyi minisztérium filmfőigazgatósága és a fővárosi moziüzemi vállalat munkatársai pénteken sajtótájékoztatón ismertették az idei év bérletakcióinak eredményeit, a közönség tájékoztatásának új módszereit, valamint a filmszínházak karácsonyi és szilveszteri programját.

bevezetőben elmondották, hogy a főmo az idén kísérletképpen kiadta a nyugdíjasok mozibérletét, a most elkészült statisztikák szerint a nyolc szelvényt tartalmazó bérleteket hétezeren vásárolták meg, s ötvenezer esetben használták fel. mind népszerűbbek az ifjúsági mozibérletek is, az elmúlt évben 720.000, az idén pedig 1,725 000 bérletszelvényt használtak fel a fiatalok.

a filmtudományi intézet az elmúlt hónapokban közvéleménykutatást rendezett: elégedettek-e a nézők a bemutatásra kerülő filmekről, illetve a heti filmműsorról adott előzetes tájékoztatással. a beérkezett válaszok szerint a közönség még jobb és bővebb előzetes tájékoztatást kér, ezért a főmo hetente rövid híradókat készít a tv részére a bemutatásra kerülő filmekről. ezeket már sugározza is rendszeresen a televízió. az utcán ezentúl nagyméretű plakátokat helyeznek el, amelyeken feltüntetik a főváros összes filmszínházainak műsorát. ezeket a színes tájékoztatókat az építkezéseken és a kirakatokban helyezik el. az új filmeket hirdető plakátokat pedig már a bemutatás előtt egy hónappal kiragasztják. nagy tetszést aratnak a közönség körében az új filmek tartalmát, alkotóit ismertető ujságmelléletek. ezt a jövőben is mellékelik a lapokhoz. felhasználják majd az új filmek ismertetésére a színeteket is, amikor a hanglezgyártó vállalat előzetes tájékoztatóját játsszák majd le lemezzel. a közönség kívánságára január elsejétől a napilapok már szerdai számukban közlik a fővárosi mozik új heti műsorát.

a tervek szerint a jövő évben központi jegyelővételi pénztár nyílik a vörös csillag filmszínház előcsarnokában. itt elsősorban a távolabb levő és a peremkerületi mozikba válthatnak jegyet az érdeklődők. ezenkívül minden filmszínház előadásaira telefonon is rendelhetnek jegyet a nézők, s a pénztárak kötelesek félretenni a jegyet.

a legtöbb új lakótelepen még nincs mozi, s a lakosoknak hosszú utat kell megtenniük egy-egy filmszínházig. ezért a tervek szerint ugynevezett „vándormozit” létesítenek. a lakótelepen, ha erre alkalmas termet találnak, a főmo filmelőadásokat rendez. a vándormozi ellátogat majd az óvodákba is, ahol rajz- és bábfilmeket vetítenek. /folyt.köv./

16.50/-n

34-

Handwritten signature and date:
1745 jui

bb 66. /telefonon ... 1. folyt./ m

karácsonykor és szilveszterkor kellemes szórakozást nyújtanak majd a fővárosi filmszínházak műsorai is. a karácsonyi előadásokra már december 17-től válthatók jegyek, a szilveszterre pedig 23-án kezdik a jegyárusítást, szilveszterkor 34 mozi-ban rendkívüli előadáson az év legérdekesebb és legnagyobb sikerű filmjeit vetítik. ezenkívül két jövő évi ujdonságot is, a „hattyudal”, című magyar filmet, valamint a „boccaccio 70”, című olasz film második részét is bemutatják. nyolc filmszínházban az országos rendező irodával közös műsort adnak, amelyben több fővárosi színművész is fellép.

befejezésül elmondották, hogy az idén a puskin, a bástya, a béke, a kelen és a liget filmszínházat teljesen átépítették, hat mozi-ban pedig kisebb átalakításokat végeztek. mintegy négy-millió forintot költöttek a technikai berendezések korszerűsítésére. a 103 budapesti filmszínház közül már 67-en szélesvásznú filmeket is vetíthetnek. a jövő évben is több mozit ajánlanak fel. /mti/

...

bb 67.gyermek-balesetek

j vm zs

1963. december 13.

a tizennegyedik kerület, nagy tajos király utja 104.szám előtt müller jolán hétéves kislány szabálytalan helyen ment át az uttesten és elütötte egy pótkocsis tehergépkocsi. a mentők könnyű sérüléssel a heim pál gyermekkórházba szállították.

a tizenhatodik kerület, rákosszentmihály, rákóczi ut 160. szám előtt jankopolus győző hatéves kisfiú álló jármű mögül a villamos elé lépett. a villamos elütötte s a gyermeket könnyű sérüléssel a heim pál gyermekkórházba szállították. /mti/

...

17.05/-n

-35-

Handwritten signature and date:
1745 jui

bb 68. a tit országos elnökségének kibővített ülése

k s/gk vm fm

1963. december 13.

a tudományos ismeretterjesztő társulat országos elnöksége pénteken kibővített ülést tartott a kossuth-klubban, az ülésen köpeczi béla, a művelődésügyi minisztérium kiadói főigazgatója tájékoztatta az elnökséget az ismeretterjesztő könyvkiadás jelenlegi helyzetéről és terveiről.

utána dr. nagy lászló, a tit főtitkára ismertette a társulat időszerű feladatait és problémáit./mti/

-. -

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 63. /meghalt rösler endre .../ 2. bek. 8. sorában a szöveg helyesen:

... strauss a denevér című daljátékának eisenstein-je is.

/mti/

-. -

17.50/-n

-36-

NE

bb 69. sz.a. trifonovnak,

Lk vm

1963. december 13.

a szovjetunió kereskedelmi állami bizottsága elnökhelyettesének vezetésével árucserre tárgyalásokra küldöttség érkezett hazánkba. a küldöttség fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent tausz jános belkereskedelmi miniszter, a minisztérium vezető munkatársai, valamint a szovjetunió nagykövetségének több tagja./mti/

-. -

bb 70. megyei muzeológus értekezlet sopronban

vid fm/tné vm fm

1963. december 13.

csütörtökön és pénteken sopronban tanácskoztak győr-sopron megye muzeológusai, megállapították, hogy a növekvő idegenforgalomra tekintettel a megye muzeumait is fokozottabban kell fejleszteni, megállapodás jött létre a győr-sopron megyei idegenforgalmi hivatal és a muzeumok vezetői között a hatékonyabb együttműködésre. többek között bővítik a győri muzeum képtárának raktári helyiségeit s jelentős összegekkel támogatják mosonmagyaróvár és kapuvár régiségtárait is, csornán muzeumot létesítenek, lébényben pedig egy parasztházat rendeznek be erre a célra, ennek a háznak az udvarán helyezik el a mosonszentjánosi taposómalmot és a tápi olajütő malmot./mti/

-. -

bb 71. iskola - stúdió társadalmi munkában

k vt/gg/m/zs

1963. december 13.

péntek délután az angyalföldi thälmann utca 47-49 szám alatti általános leányiskolában, korszerűen felszerelt stúdiót adtak át rendeltetésének, a több mint 50.000 forint értékű stúdiót a magyar acélárugyár egyik brigádja készítette a gyerekeknek társadalmi munkában.

az iskolát három éve patronáló acélárugyár 12 dolgozója 400 órát fordított társadalmi munkában a stúdió felszerelésére.
/mti/

-. -

18.16/-n

-37-

19.10.
NE Húé

bb 72. évadnyitás az ódry színpadon

k bi/tr vm fm

1963. december 13.

a nemzeti színház kamaraszínháza pénteken este nyitotta meg az évadot az ódry színpadon szakonyi károly: életem, zsóka...! című drámájának bemutatójával. a darabot vadász ilona rendezte. a főbb szerepeket domján edit, sinkovits imre, kállai ferenc, suka sándor, agárdi ilona és horkai jános alakította. a díszleteket rajkai györgy, a jelmezeket nagyajtai teréz tervezte./mti/

- . -

bb 73. a cyrano de bergerac bemutatója a győri kislelud színházban

vid/fm/tné/m/fm

1963. december 13.

a győri kislelud színházban pénteken bemutatták rostand: „cyrano de bergerac”, című romantikus drámáját. az idei évadban ez volt a győri színház hetedik bemutatója. /mti/

- . -

bb 74. időjárásjelentés

tm vm

1963. december 13.

a meteorológiai intézet jelenti december 13-án, pénteken 19 órakor:

hideg, szeles idő

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, többfelé havazással. élénk északi, északkeleti szél. néhány helyen hófúvás. a hőmérséklet csökken. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton mínusz 2-5 fok között./mti/

- . -

bb 75. a beszélő köntös bemutatója az állami déryné színházban

k bi/gk/m

1963. december 13.

pénteken este mutatta be az állami déryné színház kulich gyula téri színpadán mikszáth kálmán „a beszélő köntös”, című regényének színpadi változatát. a dramatizálás hubay miklós és vargha balázs műve. a kísérőzenét vass lajos szerezte. a darabot kertész lászló rendezte. a főbb szerepeket nyerges ferenc, rónaszéki andrás, hidvégi elek, temes gábor, várady vali, ocskay izabella és zilahi kati alakította. /mti/

- . -

-38-

19.31/-n

19.11

KE

bb 76. kilián györgy emlékest a hazafias népfront klubjában

t di/tm/m/la

1963. december 13.

a magyar partizán szövetség, a lengyel olvasóterem, a kisz budapesti bizottsága és a népfront pénteken a hazafias népfront országos tanácsának klubjában kilián györgy emlékestet rendezett. ott volt gábor istván, a magyar partizán szövetség főtitkára, a partizán szövetség, a kisz és a hazafias népfront számos vezető munkatársa. megjelent a budapesti lengyel nagykövetség több tagja.

kurcz györgynek, a budapesti kisz bizottság titkárának megnyitója után dr. kőműves frigyos, a kimsz volt tagja emlékezett kilián györgyre, az egykori harcostársra, majd velencei istvának, a józsef attila színház művésznének tolmácsolásában részletek hangzottak el dr. stanislaw a. sochacki lengyel történész sajtó alatt lévő művéből, amely kilián györgy lengyelországi utolsó napjainak drámai történetét dolgozta fel.

a nagy érdeklődéssel fogadott előadás után levetítették a moszkvai nemzetközi dokumentumfilm-fesztiválon kitüntetett az ut című lengyel filmet. /mti/

- . -

bb 77. a csehszlovák ifjúsági szövetség

k gg vm

1963. december 13.

központi bizottságának háromtagú küldöttsége tiznapos magyarországi tartózkodás után pénteken hazautazott prágába./mti/

- . -

bb 78. amerikai színműíró előadása budapesten

k fm vm

1963. december 13.

az egyesült államok budapesti követsége pénteken a gellért szálloda nagytermében vendégül látta a magyar irodalmi és művészeti élet számos képviselőjét. a meghívott közönségnek bemutatták a budapesten tartózkodó edward albee amerikai színműíró, aki „színházi élet az egyesült államokban”, címmel előadást tartott. a megjelentek nagy érdeklődéssel hallgatták az amerikai irodalmi élet jeles képviselőjének színvonalas előadását./mti/

- . -

20.44/-n

-39-

20.07
Zseli

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 169-400, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. december 14.

bb . 1. évi hétszázezer hibabejelentés, panasz, igény - egy érdekes vizsgálat tapasztalatai

i zs/tm vm zs

1963. december 14.

a fővárosi tanács házkezelési állandó bizottsága az elmúlt hetekben azt vizsgálta: milyen közérdekű bejelentésekkel és panaszokkal fordulnak a budapestiek a házkezelési szervekhez. a fővárosban 178 házkezelőség foglalkozik a lakosság ügyes-bajos dolgaival, intézi a különféle bejelentéseket. „forgalmuk”, az elmúlt években fokozatosan nőtt, s ma már évi átlagban mintegy hétszáz-ezerre tehető a beérkező hibabejelentések, panaszok, igények száma.

Leggyakrabban a csőrepedések foglalkoztatják a házkezelőségeket, de sok a kémények, fűtőberendezések rendbehozatalára vonatkozó kérés, a cserépkályhák pótlását és padlók, parketták, ajtók, ablakok javítását sürgető igény is. dicséretes eredmény, hogy a hétszáz-ezer hibabejelentés, panasz 90-95 százalékát általában 30 napon belül elintézik, orvosolják. a hatalmas forgalom azonban az adminisztráció terén is nagy megterhelést ró a házkezelési igazgatóságokra.

az állandó bizottság ezért foglalkozott azzal is, hogyan lehetne a terheken enyhíteni, milyen lehetőségek vannak az adminisztráció csökkentésére. a vizsgálat alkalmával megállapították például, hogy a bérlők gyakran a legkülönbözőbb állami és társadalmi szervekhez küldik el beadványaikat, ahelyett, hogy először az érdekelt házkezelőséghez fordulnának.

/folyt.köv./

Ne